

Evoluția pieței: Fibre textile vegetale (CN 53) — 2015–2025

Introducere

Poziția 53 din Nomenclatura Combinată („Alte fibre textile vegetale; fire din hârtie și țesături din fire de hârtie”) acoperă o gamă largă de materii prime, fire și țesături de origine vegetală – de la in și cânepă, la iută, abaca sau fibre de nucă de cocos. În ultimul deceniu, comerțul extra-UE al acestor produse a cunoscut transformări structurale profunde, marcate de o expansiune puternică a exporturilor, de o concentrare geografică accentuată și de o reconfigurare a balanței comerciale. Prezenta analiză folosește datele anuale 2015–2025 pentru a evidenția principalele dinamici și pentru a desluși tendințele care conturează poziția Uniunii Europene pe piața mondială a fibrelor textile vegetale.

1. Dublarea exporturilor și metamorfoza balanței comerciale

1.1. Exporturile UE au urcat de la 635 mil. € la peste 1,6 mld. €, în timp ce importurile au avansat mult mai lent

Între 2015 și 2025, valoarea exporturilor extra-UE pentru codul CN 53 a crescut cu 153,9 %, de la 635,3 mil. € la 1 613,1 mil. €, în timp ce importurile au urcat cu numai 64,5 %, de la 332,6 mil. € la 547,2 mil. € (comerț total UE). Drept consecință, excedentul comercial s-a majorat de la 302,7 mil. € la 1 065,9 mil. € (+252,1 %). Expansiunea exporturilor a fost susținută atât de o creștere a volumelor (+70,8 %), cât și de o apreciere semnificativă a prețurilor medii la export (+48,7 %), semn al unei orientări către produse cu valoare adăugată mai mare.

Indicator (mil. EUR)	2015	2025	Δ %
Exporturi	635,3	1 613,1	+153,9
Importuri	332,6	547,2	+64,5
Sold comercial	302,7	1 065,9	+252,1
Preț mediu export (EUR/tonă)	3 044	4 525	+48,7
Preț mediu import (EUR/tonă)	1 586	2 250	+41,9

1.2. Produsele din in – materii prime, fire și țesături – au alimentat boom-ul exporturilor

Analiza pe segmente arată că trei coduri domină covârșitor exporturile UE (date anuale până în 2025, ca valoare):

- **5301 (In brut sau prelucrat, dar nefilat; câlți și deșeuri din in)** – de la 407,0 mil. € în 2015 la 1 205,8 mil. € în 2025, adică aproape triplare;
- **5309 (Țesături din in)** – de la 166,8 mil. € la 319,6 mil. €;
- **5306 (Fire din in)** – o categorie mai mică, de la 29,2 mil. € la 22,9 mil. €.

Exporturile de in brut/nefilat (5301) reprezintă în 2025 circa 75 % din totalul exporturilor, volumele urcând de la 179,9 mii tone la 286,2 mii tone, iar prețul unitar de la 2 263 €/tonă la 4 213 €/tonă. La importuri, în schimb, predomină țesăturile de in (5309) și firele de in (5306), precum și alte fibre brute (5305), reflectând o diviziune a muncii prin care UE exportă masiv materii prime și produse intermediare de calitate, importând în același timp textile finite sau semifinite.

1.3. Producția internă de fibre vegetale s-a contractat puternic, iar dependența netă de importuri a crescut în contrapartidă

Datele Eurostat privind producția (disponibile până în 2024) relevă un declin dramatic al producției UE pentru codul CN 53: volumul a scăzut de la un maxim de 241,5 mil. kg (2003) la 93,1 mil. kg în 2024 (–61,4 %), iar valoarea producției de la 966,1 mil. € la 378,0 mil. € (–60,9 %). În paralel, rata de dependență netă de importuri (calculată ca pondere a importurilor nete în consumul aparent) a evoluat de la –0,94 % în 2015 (UE era ușor exportator net) la +10,01 % în 2024 (dependența netă de importuri). Acest aparent paradox – exporturi masive dar dependență netă de importuri pozitivă – se explică prin faptul că producția internă acoperă o proporție tot mai mică din nevoile de consum, iar o parte importantă din materiile prime importate sunt reexportate după prelucrare. Totodată, intensitatea comerțului (raportul dintre comerțul total și producția internă) a crescut de la 42,1 % la 96,7 %, semn că piața UE este tot mai integrată în lanțurile globale de valoare.

2. Concentrare geografică și specializare accentuată în comerțul cu fibre vegetale

2.1. China rămâne partenerul-cheie, dar India și Marocul au înregistrat creșteri spectaculoase

Pe partea de export, China a fost și rămâne destinația dominantă: valoarea exporturilor UE către China a crescut de la 347,0 mil. € în 2015 la 913,5 mil. € în 2025 (+163 %), consolidându-și ponderea (principalii parteneri comerciali). Totuși, cele mai mari ritmuri de creștere le-au înregistrat India (+640 %) și Maroc (+694 %), ale căror importuri din UE au ajuns la 168,4 mil. €, respectiv 107,6 mil. €, confirmând o diversificare emergentă a pieței de desfacere.

La importuri, China domină de asemenea (238,1 mil. € în 2025, +120 %), fiind urmată de India (108,9 mil. €, +152 %). Exportatorii tradiționali precum Bangladesh (–29,7 %) și Belarus (–16,3 %) au pierdut din importanță relativă, în timp ce Sri Lanka a rămas un furnizor stabil (20,2 mil. €, +6,7 %).

Partener principal – Exporturi UE	2015 (mil. €)	2025 (mil. €)	Δ %
China	347,0	913,5	+163,2
India	22,7	168,4	+640,2
Marea Britanie	39,0	59,2	+51,7
Statele Unite	54,4	64,0	+17,6
Maroc	13,6	107,6	+693,8

Partener principal – Importuri UE	2015 (mil. €)	2025 (mil. €)	Δ %
China	108,0	238,1	+120,4
India	43,2	108,9	+152,0
Bangladesh	31,8	22,3	–29,7
Belarus	28,2	23,6	–16,3
Sri Lanka	18,9	20,2	+6,7

2.2. Franța, Belgia și Italia polarizează exporturile; importurile au o bază mai largă de state membre

Distribuția exporturilor la nivelul statelor membre relevă o concentrare ridicată: Franța, Belgia și Italia au realizat împreună peste 80 % din exporturile UE de fibre vegetale în 2025 (principalii raportori din UE). Franța a exportat 616,3 mil. € (față de 230,2 mil. € în 2015), Belgia 617,2 mil. € (de la 215,4 mil. €), iar Italia 174,6 mil. € (de la 114,7 mil. €). Spania a cunoscut un avânt deosebit (+465,7 %), ajungând la 107,2 mil. €, ceea ce sugerează o extindere a capacităților de prelucrare a inului și a altor fibre vegetale.

Pe latura importurilor, statele lider sunt Italia (141,0 mil. €), Spania (113,0 mil. €), Țările de Jos (68,8 mil. €) și Portugalia (39,0 mil. €). Creșterile puternice se remarcă în Spania (+247,4 %) și Țările de Jos (+61,3 %), în timp ce Germania a înregistrat o ușoară scădere (−8,0 %).

2.3. Lituania și Franța sunt statele membre cele mai specializate în acest sector

Indicatorul de avantaj comparativ revelat simetric (RSCA) pentru anul 2025 plasează Lituania pe primul loc (RSCA = 0,7888), urmată de Franța (0,6003), Portugalia (0,4804) și Estonia (0,3696) (specializarea statelor membre). Aceste patru țări dețin ponderi mult mai mari în exporturile totale de CN 53 decât în totalul exporturilor lor extra-UE, reflectând o specializare productivă pronunțată în lanțul fibrelor vegetale. La polul opus, state ca Cipru, Slovacia sau Irlanda au un RSCA negativ semnificativ, implicând o prezență marginală.

În paralel, indicele Herfindahl-Hirschman (HHI) pentru concentrarea partenerilor de export a rămas ridicat (3 419 în 2025, față de 3 157 în 2015), confirmând că piața de desfacere rămâne dominată de un număr redus de destinații, în principal China. La importuri, concentrarea a crescut de la un HHI de 1 600 la 2 417, pe fondul consolidării poziției Chinei și Indiei (concentrația HHI).

3. Volatilitate, șocuri de preț și vulnerabilități structurale

3.1. Fluxurile cantitative cu unii parteneri sunt foarte volatile, mai ales pe importuri

Analiza volatilității volumelor (exprimată prin coeficientul de variație al cantităților anuale) arată că, la importuri, Filipine (CV = 0,738), Marea Britanie (0,402) și Belarus (0,354) au înregistrat fluctuații puternice ale livrărilor (volatilitatea pe parteneri). Pe exporturi se remarcă Vietnamul (CV = 1,231), Canada (0,732) și Marocul (0,731), ale căror volume au variat semnificativ, reflectând comenzi sporadice sau dependența de proiecte punctuale. În contrast, fluxurile tradiționale cu China (CV = 0,138 la export) și Tunisia (CV = 0,166) manifestă o stabilitate mult mai mare.

3.2. Șocuri de preț brutale au perturbat piețele în 2022

Sistemul de detecție a șocurilor identifică două evenimente majore în anul 2022:

- **Exporturile UE către Statele Unite** au suferit un șoc de preț de +159,5 % față de linia de bază 2020-2021: prețul mediu a sărit de la 4 539 €/tonă la 11 779 €/tonă, în timp ce volumul s-a redus la 45 % din nivelul de referință. Această explozie a prețurilor, cu o

anormalitate de 81,1 ori deviația standard, indică o presiune extremă asupra lanțului de aprovizionare, probabil legată de perturbări logistice globale și de o cerere rigidă pe segmentele de calitate superioară (șocuri de preț).

- **Importurile din Sri Lanka** au înregistrat un șoc de preț de +61,6 % în același an, cu o scădere a volumelor la 73,6 % din nivelul de bază. Creșterea prețului de la 537 €/tonă la 868 €/tonă reflectă dificultățile de aprovizionare și posibile reorganizări ale fluxurilor regionale, având în vedere și criza economică prin care a trecut Sri Lanka.

Aceste șocuri subliniază fragilitatea unor rute comerciale și expunerea UE la variații bruște ale prețurilor, cu atât mai mult cu cât concentrarea partenerială este ridicată.

3.3. Deschiderea comercială a crescut abrupt, iar producția internă nu mai asigură stabilitatea necesară

Indicatorii de autonomie confirmă o integrare comercială fără precedent. În 2024, propensiunea la export (exporturile ca pondere din producția internă) a atins 93,2 %, comparativ cu doar 27,0 % în 2003 (propensiunea la export). Intensitatea comerțului a ajuns la 96,7 %, ceea ce înseamnă că aproape întreaga producție este fie exportată, fie completată masiv de importuri pentru acoperirea consumului. Această dependență de piețele externe, combinată cu un excedent comercial mare dar cu o producție internă în scădere accentuată, face ca sectorul să fie extrem de sensibil la șocurile externe și la schimbările de politici comerciale.

Concluzie

Comerțul extra-UE cu fibre textile vegetale a cunoscut, între 2015 și 2025, o expansiune remarcabilă a exporturilor, dublându-și valoarea și generând un excedent comercial de peste un miliard de euro. Motorul acestei dinamici a fost cererea chineză de materii prime din in și cânepă, dar și apariția unor noi piețe precum India și Maroc. În interiorul Uniunii, Franța, Belgia și Italia și-au consolidat poziția de hub-uri de prelucrare și export, în contrast cu o producție internă în declin structural.

Totodată, concentrarea geografică ridicată a fluxurilor, volatilitatea cantitativă pe anumite rute și șocurile de preț din 2022 expun sectorul la riscuri semnificative. Rată de dependență netă de importuri a devenit pozitivă, iar propensiunea la export a depășit 90 %, semnalând o integrare profundă în comerțul mondial, dar și o vulnerabilitate sporită. În perioada următoare, evoluțiile vor depinde de capacitatea UE de a menține competitivitatea prelucrării fibrelor vegetale și de a gestiona riscurile generate de fluctuațiile cererii globale și de eventuale politici protecționiste ale partenerilor majori.

Generat la 2026-07-25 pe baza datelor de la tradedashboard.eu

Raport generat de o mașină: accelerează analiza umană, chiar cu riscul de a o induce uneori în eroare. Nu o poate înlocui niciodată complet.

Dacă aveți nevoie de consiliere privind politica comercială europeană sau de reprezentare a intereselor dvs. la Bruxelles, nu ezitați să mă contactați la support@tradedashboard.eu. Veți găsi CV-ul meu la această adresă.